Co tvrdí Molero

Dinis Machado

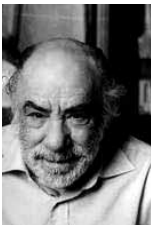

Dinis Machado (1930–2008) byl portugalský prozaik, sportovní novinář a filmový kritik. Pod pseudonymem Dennis McShade napsal čtyři úspěšné a originální detektivní romány. Mezinárodní věhlas získal díky přelomové knize *Co tvrdí Molero*, která jej díky daru nepřetržitě a zábavně vyprávět působivé příběhy, bohatě neuvěřitelné a zároveň důvěrně blízké a prosté, v nichž se nenuceně mísí komické s tragickým a banální se vznešeným, přibližuje českému Bohumilu Hrabalovi.

Mimořádný román *Co tvrdí Molero* (1977) hned v době svého vydání způsobil veliký rozruch a záhy si získal přízeň kritiky i prostých čtenářů. Vděčí za to neutuchající živosti, tematické, jazykové a kompoziční pestrosti, pohlcujícímu rytmu a barvitému vyprávění. Celá kniha je rozhovorem dvou pánů, kteří se na základě důkladné zprávy jistého Molera baví o životě jednoho záhadného chlapce. V mluveném záznamu a jednotlivých příbězích ožívají svérázné lidové postavičky typické lisabonské čtvrti, zároveň se ale podloudně nastolují zneklidňující otázky po pravdě a skutečnosti. Fragmentární a relativizující vícehlasou výpravnou prózu o několika rovinách plnou intertextuálních hrátek a narážek obohacuje jemná, nezbedná ironie a hravý, chápavý humor.

9 788072 722426

Co tvrdí Molero
Dinis Machado
Dauphin 2011

CO TVRDÍ MOLERO

Dinis Machado

Dauphin

Copyright © Bertrand Editora Lda.
e herdeiros de Dinis Machado, 2007
Translation © Vlastimil Váně, 2011
Photography © Jan Horáček, 2011
Design © Radka Konvičková, 2011
ISBN 978-80-7272-242-6

Edice Slova

Nakladatel děkuje váženému panu Ondřeji Kašinovi

Přeložil Vlastimil Váně

Culture 2000

With the support of the Culture 2000 Programme
of the European Union.
Tato kniha se těší podpoře programu Culture 2000.

Mé ženě,
mé dceři,
mému otci
a mým přátelům

Ach, křišťálová země, jak daleko dlím,
dal bych roční plat za jediný okamžik
své ztracené nevinnosti.
(Molero, na straně nula)

„Měl zvláštní dětství," řekl Austin. „Když se to tak vezme, každé dětství je zvláštní," pravil Mister DeLuxe. „Molero tvrdí," řekl Austin, „že chlapcovo dětství bylo mimořádně zvláštní, vliv na to mělo prostředí, které z něj udělalo zároveň herce i diváka jeho vlastního růstu, ponořeného v sobě a přitom jakoby odtrženého, připoutaného k tomu, co jej obklopovalo a současně vzdáleného, jako by ho nějaká pružina vytlačovala z těla, které nosil, a mnohokrát ho surově vystřelila proti realitě toho těla, takže se v něm mocně mlelo to, čím byl, s pěnou toho, čím mohl být, křehkým křídlem tlukoucím v lijáku." „Cože?" zeptal se Mister DeLuxe. „Zajímavé je zamyslet se nad tím," řekl Austin a nechal tu přímou otázku bez povšimnutí, „že si chlapec, když byl malý, vyndával z nosu holuby, ale hned je nejedl." „Co?" houkl Mister DeLuxe. „Hned je nejedl," zdůraznil Austin, „lepil je na zeď a snědl je až příští den." Chvíli bylo ticho. „Měl je rád suché," vysvětlil. „Samozřejmě," pravil Mister DeLuxe, „nemluvím o holubech, ale o Molerových idiosynkraziích." Nahnul se nad psací stůl a otočil listem v kalendáři. „Ještě byl vče-

rejšek," pronesl. „Máme několik stop," řekl Austin, „jednu přepážku, jednu slupku od banánu, jeden úděl, jedno plivátko, jedno Miróovo plátno, jednu červeně olemovanou černou skvrnu. Některé pasáže zprávy problém objasňují, jde o pasáže zdánlivě bezvýznamné, které jsou však možná ve skutečnosti něčím jiným, jako třeba fakt, že otec hrál bowling s lahvemi, když ještě nikdo ve čtvrti nevěděl, co to bowling je, a to tak, že nejprve vypil obsah těch lahví, byly to lahve od vína, piva, kořalky a všeho, co mu přišlo pod ruku, vždycky se opil a pak hrál bowling a lahve rozbíjel velkou koulí ze staniolu od čokolád, a chlapci ten zvuk provždycky zůstal v uších, zvuk rozbíjených lahví vyplňující noc, to věčné jitření nervů." „Takže otec byl místní vynálezce bowlingu?" zeptal se Mister DeLuxe. „Otec byl pořád opilý a hrál bowling s prázdnými lahvemi," trval na svém Austin, „Molero se na to zaměřuje jako na jeden článek řetězu, tak on to říká." „Cosi hoří v popelníku," pravil Mister DeLuxe. „To je papír," řekl Austin a chvatně típnul cigaretu. „Molero se zastavuje u jedné tety, která mu koupila rovnátka na zuby," pokračoval, „ostatní chlapci se

mu kvůli tomu trochu posmívali, takovýhle aparát byl v jejich prostředí něčím nepřístojným, tam rostly křivé zuby v naprosté svobodě.“ „Hm,“ zamumlal Mister DeLuxe. „Je toho mnohem víc,“ řekl Austin, „jeden rodinný přítel měl na prsou vytetovaného Myšáka Mickeyho a chtěl po chlapci, aby do toho tetování bouchal, bouchni silně, ještě víc, teď levačka, teď pravačka, dej hák, dej zvedák.“ „Ano, není pochyb o tom,“ pravil Mister DeLuxe, „že se Myšák Mickey stal legendou.“ Austinovi se zdálo, že špatně slyší. „Jakže?“ zeptal se. Mister DeLuxe neurčitě máchl rukou. „Tady to je,“ řekl Austin a listoval zprávou, „publikoval alarmující článek, podle Molerova názoru velmi bohatý na substantiva, napsaný střídmou, uměřenou, vždy poetickou a dosti učesanou prózou, článek vyšel v novinách, řediteli se zdál trochu jedovatý, ale prošel, potom kvůli tomu vyvstaly problémy, zasáhlo to mnoho lidí, šlo o jednu z těch radikálních čistek, která se nějak dotkne i poskoka, co nosí korektury do tiskárny, s ředitelem se domluvili, že podá výpověď sám, svoji demisi odůvodnil zdravotními potížemi, vypadá to, že skutečně měl

příšernou bronchitidu.“ Mister DeLuxe se zamračil. „Kdože propustil ředitele?“ zeptal se. „Ostatní ředitelé,“ řekl Austin, „ředitelé Komise pro studium degenerace, Posvátné jižní misie, Obchodu s pomeranči a dalších neméně ctěných a uvážlivých orgánů, ten článek je zlomyslný, shodli se všichni do jednoho, něco tak zlomyslného jsme v životě neviděli, je to prostě a jednoduše zlomyslnost. Molero se zde usmívá.“ „Co?“ houkl Mister DeLuxe. „Molero zde praví,“ vysvětlil Austin, „že se usmál, když prsty přejel po článku řetězu, protože to do sebe všechno zapadá, správně šlape.“ Austin si zapálil další cigaretu. „Na okraji čtrnácté stránky máme poznámku napsanou tužkou,“ řekl. „Stojí tam: srdce, splašený kompas.“ „Literární,“ pronesl Mister DeLuxe, „a kromě toho, že působí literárně, se jistě měla vygumovat, když je napsána tužkou.“ Austin přikývl. „Je to tužkou,“ naléhal Mister DeLuxe. „Samozřejmě,“ řekl Austin, aniž pořádně věděl proč. „Přilétly vlaštovky,“ pronesl Mister DeLuxe, „jedna je na okenním parapetu.“ Austin se pousmál. „Kdyby byl včerejšek, kdybyste býval neotočil listem v kalendáři, tahle vlaštov-

ka by měla dvacet čtyři hodin zpoždění," řekl. „Náskoku, Austine, náskoku. Kolik stránek ta zpráva má?" „Tři sta dvanáct," řekl Austin, „jde o zprávu v pravém slova smyslu, pořádně prodchnutou tím, co vy nazýváte Molerovými idiosynkraziemi, jsou tu přepisy ústních i psaných projevů, grafy, žluté listy na různé soupisy a několik prázdných míst na úvahy."

„Čtyřicet stránek je věnováno Paříži," řekl Austin, „Molero tam byl kvůli té historce týkající se Petite Mireille, adeptky do souboru Francouzské komedie." „No to je pravda, to jo," pronesl Mister DeLuxe, „k tomu došlo." „Ona ale do toho souboru nikdy nevstoupila," pokračoval Austin, „což je ostatně druhořadé, akorát to Molerovi zavdalo příležitost k různorodým úvahám nad odlišnými tvářemi osobnosti." „Čí osobnosti? Její?" zeptal se Mister DeLuxe. „Spíš jeho než její," sdělil Austin přičinlivě. „Zdroje informací, když vynecháme to, co Molero s kluzkou dvojsmyslností nazývá bažinatou oázou dětství, byly velmi rozptýlené," pokračoval Austin, „a on cítil potřebu třídit, proto si vybral Petite

Mireille, existovalo zde totiž pojítko, byli milenci, shodné umělecké sklony je sblížily, ona měla v úmyslu napsat studii o malíři Matissovi, on shromažďoval materiály o dalším malíři, o Miróovi, kdysi spatřil jedno Miróovo plátno a byl zcela uhranut tak promyšlenou nevinností palety, potkali se v muzeu v Louvru.“ „Kdo?“ zeptal se Mister DeLuxe. „Totiž,“ pravil Austin, „oba přišli z Muzea moderního umění, kde viděli svoje Matisse a svoje Miróy, a setkali se v Louvru před neutrálním obrazem, snad nevyhnutelnou Monou Lisou, Molero tvrdí, že mocné davy osamělých poutníků se po dvou setkávají před plátnem s Monou Lisou a podléhají reklamnímu tlaku nejzáhadnějšího úsměvu ze všech, prostě se poznali v Louvru.“ „Chápu,“ pravil Mister DeLuxe. „Hlavně nezapomenout na shodné umělecké sklony, odtud ten Louvre,“ naléhal Austin. „Samozřejmě,“ pravil Mister DeLuxe. „Podle Molera byla nejdůležitější její frustrace,“ pokračoval Austin, „šlo o ženu, které už bylo přes třicet a která nemohla mít děti, předtím už byla provdaná za jakéhosi obchodníka se starožitnostmi, Svobo se jmenoval, tenhle

člověk ale vlastně s naší historií nemá nic společného, a chlapec v ní probudil sice pohřbené, přesto stále latentně přítomné mateřské pudy, je třeba si uvědomit věkový rozdíl, na to Molero klade důraz, ačkoliv současně nepřímo poukazuje na to, že on v ní našel útočiště pro všechny své vrozené i osvojené výstřednosti, šlo o souhru potřeb, ona a její nenaplněná touha být matkou, on a ještě tak čerstvý, skličující obraz otloukaného dětství." „Ona se chtěla věnovat divadlu, že?" zeptal se poněkud nesoustředěný Mister DeLuxe. „Ano, s tím souborem Francouzské komedie," řekl Austin a típnul cigaretu do popelníku, „ale nevyšlo to, každopádně, ona tíhla k výtvarnému umění, podepsala manifest nazvaný Postavení avantgardy, který měl výbušný, jakkoli pomíjivý účinek." Austin si odkašlal a pokračoval: „On přicházel z prostředí, v němž bujela chvatná soulož v pronajatých pokojích, a zdá se, že sexuální spojení okrášlené mazlením a něžnostmi, četnými kousanci do ušních lalůčků, častým hlazením pohlaví, značnou nyvostí pohledu pro něj bylo skutečným zjevením, ona mu s nekonečnou trpělivostí pomáhala po-

zvolna vystoupit z temných vod bowlingu a dalších ponurých her, na straně osmdesát čtyři Molero poznamenává, že chlapcovo ego bylo na dranc, na padrť, poslouchal, jak hned vedle otec funí a matka sténá, oddělení pouze jakousi přepážkou, bylo slyšet vrzání postele, otec byl skoro vždycky opilý, a trvalo to hrozně dlouho, maminka si nestěžovala, každou noc byla rvána na kusy, v chlapcově paměti zůstaly noci a noci plné sténání, na vedlejší posteli zavíral oči a svíral pěsti, srdce mu bušilo v uších, byly to přízračné horečné noci, častěji k tomu docházelo v létě, otec se s tím teplem stával posedlý, pil a hrál bowling a ničil matku ve vedlejším pokoji odděleném pouze přepážkou." Mister DeLuxe svraštil obočí. „Hm," zamumlal. „Když se dali dohromady," pokračoval Austin, „po tom s tím Matissem a Miróem, spali v jedné posteli, to ano, ale stýkali se na podlaze, protože chlapec to vrzání postele nemohl poslouchat, dělali to pokaždé na zemi a ona nikdy nevydala ani hlásku, protože jemu v uších znělo matčino sténání, jednou jedinkrát zasténala a on se dal do křiku, dostal záchvat a po dva nebo tři dny se mu podvědomí dralo na povrch,

neustále slyšel matčino sténání, vrzání postele a řinčení rozbitých lahví, rukama si svíral hlavu, div se z toho nezbláznil, to ona ho zachránila, obestřela ho tou největší něhou, přišla na ta nejjemnější, nejsladší a nejpronikavější laskání, na zem rozprostřeli deku a ona nesténala, to byl základ, aby nesténala, ona to věděla a poddávala se tomu, podle Molera, s tou největší rozkoší, slastí z tichého odevzdání, neexistovalo potěšení nebo bolest, jež by znesvětila onu svatyni ticha, byly to noci těch nejvlhčích polibků a ohlušující lásky, chlapec se pozvolna vynořoval z temných vod prostřednictvím nejotevřenějšího a nejmlčenlivějšího z těl, dokázal na ní ležet celé hodiny, ráno přicházelo a nalézalo je v objetí, ona ho silně tiskla a šeptala mu, miluji tě, její hlas se vlnil okolo jeho ucha, jemně ho kousla do ušního lalůčku, slunce klouzalo po stehnech a ramenech, on měl zavřené oči a s mírem a klidem v duši poslouchal svět vůkol."

„Mnoho lidí to dělá na podlaze," pronesl Mister DeLuxe s jistou vážností, „a dělají to i jinak, jako zvířata nebo civilizovaně, to

ovšem není totéž jako dělat to například v rakvi.“ „To v žádném případě,“ řekl Austin, „v žádném případě, Mistere DeLuxe.“ Mister DeLuxe lehce zavrtěl hlavou. „Existuje určitá situace,“ pronesl, „a pak její dosti diskutabilní interpretace. Vždyť tam Molero ani nebyl, aby to mohl ověřit.“

„Měl jednoho neapolského strýčka,“ řekl Austin, „který se kromě toho, že zpíval, pokoušel strefit do plivátka ze vzdálenosti několika metrů. Skoro nikdy se netrefil a podlahu okolo plivátka pak čistila tetička.“ „Takový už je osud lidského pokolení,“ pronesl Mister DeLuxe. „Cože?“ zeptal se Austin. „Téměř nikdy se netrefit,“ pravil Mister DeLuxe. Austin se pousmál. „Chlapec tomu představení přihlížel,“ řekl, „byl jím fascinován pokaždé, když k neapolskému strýčkovi přijel, možná ani strýc nebyl z Neapole a jen zpíval neapolské písničky, to zpráva nespecifikuje.“ Mister DeLuxe pozvedl levou ruku. „Pamatujte, co jsem vám řekl, Austine, každé dětství je zvláštní, což je totéž, jako bychom řekli, že žádné není zvláštní.“ Mister DeLuxe se zadíval do neurčita, jako by lovil vzpomínky. „Když

řádně zapátráte ve svém dětství, Austine, jistě v něm naleznete nějakou zasvrabenou kočku, která se vám alespoň padesátkrát nebo šedesátkrát otřela hřbetem o nohu, a to, podle Molera, poznamenalo váš život. Nenajdete-li zasvrabenou kočku, naleznete něco jiného." „To je pravda," řekl Austin s vyjasněným pohledem. „To tedy je," stvrdil Mister DeLuxe, „a proto je nezbytné považovat muže s vytetovaným Myšákem Mickeym, bowlingové partie, postelové hrátky, strýce, jenž se nestrefoval do plivátka, za příznaky každého dětství. Pouze projevy se různí, zdroje náhod jsou nevyčerpatelné." Mister DeLuxe začal pokyvovat hlavou. „Já měl například bratrance," řekl, „který mi močil do papučí, dělal to v noci, když jsem spal, ráno jsem do nich vjel a bylo to, jako bych vstrčil nohy do nočníku." Mister DeLuxe se nad vzpomínkou pousmál. „Jednoho dne jsem mu nabančil," řekl, „a tím to skončilo. A poznamenalo to můj život?" Austin pokrčil rameny. „Co my víme, Mistere DeLuxe, co my víme?" „Je zřejmé," pravil Mister DeLuxe, „že nevíme nic o ničem. Vymysleli jsme kolo a letadlo, vystavěli jsme přehrady a mrakodrapy, vý-

střední jedinci si myslí, že pronikli do toho, co nazývají parapsychologií, ale pravda je taková, že nevíme nic o ničem.“ „Molero to rovněž tvrdí,“ řekl Austin, „když na straně sto osm shledává, jak je mnohdy obtížné oddělit vrozené defekty od těch získaných.“ „Hm,“ zamumlal Mister DeLuxe, „nevíme nic o ničem, ale s dovolením. Alexandr Veliký a Napoleon mohli mít dětství, které Molero nazve zvláštní, přesto se z nich stali Alexandr Veliký a Napoleon. A co se týče té prasárny se suchými holuby, to je dočista přirozené. Rozumíte, co tím chci říci, Austine?“

„A co třeba takový Leduc,“ pravil Austin, „ten na invalidním vozíku, když o něm Molero slyšel, nezařadil ho hned správně, na náležité místo ho umístil až později, ve zprávě je mnoho stránek věnovaných Leducovi.“ „To je ten gymnasta, že?“ zeptal se Mister DeLuxe. „Hned, jak se Molero o Leducovi dozvěděl,“ řekl Austin, „věděl, že býval gymnastou, to ale není to podstatné, Mistere DeLuxe. Věnoval se gymnastice celý život, zaměřil se především na kruhy, jeho ambicí byla výdrž v dokonalém rozpo-

ru, jako Kristus, na to se připravoval patnáct let. Všechno se odehrálo následujícího dne, jako by si s ním chtěl pohrát osud." Austin si zapálil cigaretu a pokračoval: „Předvedl dokonalý rozpor, s vzorně propnutýma rukama, časoměr odpočítával dobu, kterou si vymezil, to všechno po patnácti letech, kdy zdvíhal tělo na kruzích, věčné nahoru dolů, nahoru dolů. Následující den šel slavit, zdvihl číši šampaňského lehce nad úroveň očí, spatřil, jak bublinky praskají ve zlatavé tekutině, šampaňského už se nenapil, došlo k šarvátce, Leduc se jí nezúčastnil, nějaký chlápek ho přetáhl židlí po zádech a on skončil na invalidním vozíku. Patnáct let cvičil, aby předvedl výdrž v dokonalém rozporu, a nakonec je z něj kvůli jedné hlouposti invalida na celý život." Mister DeLuxe vstal a otevřel okno. „Aby vyšel kouř," vysvětlil. „Já tu cigaretu típnu," pospíšil si Austin. „To není vůbec třeba, Austine, já jen, aby se vyvětralo." Mister DeLuxe se znovu posadil. „Leduc byl člověk a člověk, to je drama," pronesl. „Patnáct let byl šťastný s tou poněkud frivolní záležitostí s rozporem à la Kristus, jiní jsou šťastní dva týdny, další ani štěstí nepo-

znají, a pokud chcete, Austine, znát můj osobní názor, nikdo vlastně ani neví, co to slovo znamená. Řekněme, že život má i své světlejší okamžiky.“ Austin přikývl a krátce se zamyslel. „Molero mluví o jistém druhu onirické zkušenosti,“ řekl, „Leduc začal žít ze snů, s chlapcem byli velcí přátelé, chlapec k němu cítil značnou náklonnost, podle Molera je vysvětlení následující: chlapec ho vídal na invalidním vozíku a to mu stačilo, aby se v něm probudilo něco tak důležitého, jako je pocit užitečnosti, snaha být užitečný může člověka tu a tam přivést ke smíření se sebou samým a v příhodných chvílích dokáže vyřešit mnohé z jeho rozporů. Leduc překládal knihy pro děti a také měl chlapce velmi rád, celé dny trávili povídáním o Leducových snech, míval vidění, ve kterých se objevovaly kruhy, visuté hrazdy, skoky přes kozu, dechová cvičení, švédská bedna v dáli, chumel téměř všech lidí, které kdy poznal, vycházeli z té bedny a šířili se do všech stran, tu se on vyhoupl na kruhy, číše šampaňského mu plula lehce nad úrovní očí, došlo k výbuchu světel, pocítil obrovskou bolest v zádech, začal se potit, kapky potu stále ještě chutnaly po

šampaňském, něco z něho se vznášelo v neznámých končinách, potom se sen začal rozplývat v nehybných nohou a v ústech se mu pozvolna rodila slina nemohoucnosti, trpká chuť života. Chlapec o tom napsal básně, básně, jež mluví o těle, které má duše, to se podle Molerova vyjádření mělo vztahovat na takzvanou onirickou gymnastiku, která se dělala v oblacích, v rozředěné atmosféře, prostorech bez tíže, jakými jsou i sny, Molero kolem toho krouží na několika stránkách zprávy a také se v tom trochu vznáší, jak sám říká.“ „Hm,“ zabručel Mister DeLuxe. „Jisté je,“ pravil Austin, „že mu chlapec pomáhal překládat knížky, jejich přátelství bylo čisté a upřímné, příležitostně konfesního rázu, chlapec s Leducem rád mluvil o viděních a snech, vyprávěl mu o mamince, o čtvrti, o svých prvních výpadech do království více či méně zvoleného slova, o tváři jedné ženy z vlakového kupé, o jisté červeně olemované černé skvrně, Leduc svým krásným hlasem recitoval některé chlapcovy verše, v té době byl již případ s Petite Mireille vybledlou minulostí.“ Mister DeLuxe si cosi zaznamenal do poznámkového bloku, který před ním ležel na

psacím stole. „Na tohle nesmím zapomenout," zamumlal, aniž zmínil, o čem že to mluví. „Takže," Austin se předklonil a pokračoval, „jednoho odpoledne Leduc chlapce požádal, aby se šli podívat na moře, šli tedy k moři a Leduc ho pak poprosil, aby mu došel koupit tabák do dýmky, řekl mu, že zůstane tam na cestě a bude se dívat na moře, že není třeba brát ho s sebou, a když se chlapec vrátil z trafiky, zahlédl pěnu, která se udělala pádem do vody, to Leduc odbrzdil kolečkové křeslo. Chlapec se dal do křiku, ale silnice byla liduprázdná, křičel pořádně dlouho, potom se objevili nějací lidé, když Leduca vytáhli, chlapec na to tělo bez života jen nepřítomně civěl, teprve mnohem později se vyšetřujícím orgánům podařilo z chlapce dostat, co se vlastně stalo, a i tak měly nemalé problémy dát celý příběh dohromady, poněvadž otupělý chlapec mluvil značně nesouvisle." „Stmívá se," pronesl Mister DeLuxe. „A to ten Leduc neměl rodinu?" zeptal se. „Pár přátel, nic konkrétního," řekl Austin a pohodil rukou, „možná byl chlapec jeho jediný skutečný přítel, čímž samozřejmě myslím, že byl jediný, kdo s ním hodně mluvil, kdo mu pomá-

hal v práci, kdo s ním podnikal dlouhé procházky, při kterých tlačil invalidní vozík, to je něco jiného, než jednou za čas někoho navštívit, prohodit s ním pár slov a pak se zas odporoučet.“ Mister DeLuxe se mírně pousmál a pravil: „Jeden z nesčetných způsobů, jak vyjádřit slitování.“ Austin přikývl. „Chlapec jistě musel být jeho opravdový kamarád,“ řekl, „ačkoliv se v něm někde v hloubi, vedle přání být užitečný a potěšení, které z toho měl, vynořoval jistý pocit nadřazenosti.“ „A chlapec byl vděčný, že má před sebou druh ještě většího neštěstí, než bylo to jeho,“ pravil Mister DeLuxe a prsty bubnoval o desku psacího stolu, „tlačit kolečkové křeslo bylo přesně to, co potřeboval, aby dosáhl naplnění pocitu nadřazenosti.“ Austinovi zajiskřilo v očích. „To je mimořádně pronikavý postřeh, Mistere DeLuxe,“ řekl. „Takže,“ pokračoval dále, „chlapec na Leduca napsal ódu, v blankversu mluví o útěku do moře, do moře zelenomodravého, podivuhodná cesta po vlnách, plná tajemství a ryb, nakladatelství báseň vydalo jako předmluvu ke knize, kterou Leduc přeložil, navrhlo ovšem, aby se chlapcova báseň jmenovala

Podivuhodná cesta, óda na Leduca zůstalo v podtitulu. Z komerčních důvodů mělo nakladatelství zájem na tom, aby název předmluvy byl Podivuhodná cesta, což nijak výrazně nepoškozovalo chlapcovy záměry, neboť měl ódu na Leduca v podtitulu a tím uhájil své pohnutky citového charakteru. Nakonec se udělalo luxusní vydání, se slavnostním křtem, jeden známý spisovatel mluvil o Selmě Lagerlöfové, nakladatel mluvil o Leducovi, vydání se prodávalo dobře, chlapec si něco vydělal a pustil se do sepisování dalších textů, básnických i divadelních, a tak na chvíli přerušil vytrvalou, ale stále odkládanou práci na studii o Miróovi. Kniha se jmenovala Podivuhodná cesta Nilse Holgerssona Švédskem.“ „Tu knížku znám,“ pravil Mister DeLuxe, „buď mi prošla rukama, nebo jsem o ní slyšel mluvit.“ „Podle Molera,“ řekl Austin, „je tohle nezvyklé přátelství poznamenáno chlapcovou touhou, přáním vrátit se do dětství, které nikdy neměl, jeho velké přátelství k Leducovi prostě a jednoduše bylo, kromě toho již vysvětleného faktoru užitečnosti, každodenním návratem do vysněného dětství, jež mu chybělo, oživováním okamžiků, které nikdy

nezažil, skrze chvíle strávené v mimořádně laskavém prostředí, v Leducovi se zračilo cosi z chápavého a šlechetného otce, jeho nehybný stín vytvářel nový prostor k spočinutí a porozumění, Leduc byl tím otcem, kterého by každé dítě mělo mít.“ Mister DeLuxe pronesl: „A Petite Mireille by byla matkou.“ „To myslím, že ne,“ řekl Austin, „poněvadž chlapcova vzpomínka na matku byla obestřena velkou něhou, a ta s otcem nemá nic společného, v podstatě žádný otec nebyl, existovala jen jakási surová despotická bytost, agresivní předmět v lidské podobě, to otec mohl za to, že maminka vyplňovala noci svým sténáním, ona byla oběť, v jádru hledal chlapec v Leducovi otce, kterého neměl.“ „Jistě,“ pronesl Mister DeLuxe, „otec mu z ega udělal sekanou.“

„Co může člověka přimět odbrzdit kolečkové křeslo?“ zeptal se Mister DeLuxe téměř šeptem. „Jednotvárnost, samota, sny ohlodané na kost, bláznivá, nenaplněná touha běžet, dokud srdce nevyskočí z úst,“ nadhodil Austin. „Myslím, že ne, Austine,“ pravil Mister DeLuxe, „myslím, že za to může právě to kolečkové křeslo, nic jiného.“

„V jistém ohledu se Molero na straně šedesát osm baví," řekl Austin. „Ještě víc?" zeptal se Mister DeLuxe lehce ironicky. „On se baví," pokračoval Austin, „kvůli Zucovi, neklidnému mladíkovi, prvnímu z party, který šel za ženskými do Dlouhé ulice, jedinému, který měl kuráž rozbít výlohu Lidového obuvnictví, tomu, co vyhledával buzeranty, aby mohl za vydělané peníze jít do kina a pak shlédnuté snímky převyprávět ostatním, kteří sedávali na kamenných schodech u kostela, rukama si podpírali hlavu, s lokty na kolenou a ušima pořádně nastraženýma, aby slyšeli všechny zvukové efekty, jež ten ztřeštěný Zuca vyluzoval, přestřelku, bum bum prásk, dveře, které zaklaply za Ricarditovými zády, tlink, lomoz ze salónu, hej, Ricardito, podívejme na toho chlápka, Zuca si dával záležet, aby vyjádřil hluk celého obecenstva, dneska křičel jako Tarzan, zítra řinčel Zorovým mečem, přenášel zvuk z plátna, pak změnil pozici a zdůrazňoval povykování v hledišti, pak se ohnul a pohupoval tělem, klap klap klap, to byl zas kůň jistého Hopalonga Cassidyho z filmu, který Zuca toho odpoledne viděl, šadap, řekl šerif vůdci banditů, když

byli v lokále, potom lítaly stoly a židle, zde zvukové efekty dosahovaly svého vrcholu, Bertík Usmrkánek si žádal scénické hudby, udělej hudbu, Zuco, udělej hudbu, Zuca se tříštil a vtěloval do ran, výstřelů, rozbitých stolů a muziky v pozadí, až se ve dveřích kostela objevil kostelník Roque a všechno to hnal ranami koštěte pryč. Zuca pěstoval ten druh dovedností, které všechny mladší oslní." „Je zřejmé," pronesl Mister DeLuxe, „že autorita lídrů téměř vždycky spočívá ve skutečných dětinskostech." „Zuca provozoval to," pokračoval Austin, „co Molero popisuje jako veřejné sebeukájení, zasvěcování těch nejmladších, chlapec k němu cítil jistý obdiv, nadchl se jeho vitalitou, jeho zpupností, jeho exotickými masturbacemi, s drátky zavedenými do močové trubice a nevím, co ještě." Austin se pousmál. „Takže," pokračoval dále, „Zuca chlapce naučil kouřit, nejprve kukuřičné vousy, pak ten nejlacinější balený tabák a potom už přišly na řadu kusovky Provizorek bez filtru, dále ho zaučil ve vyzvánění na cizí zvonky, to vždy v pozdní noční hodinu, v osahávání zadků služek na trhu, pochopitelně s následným úprkem, v ochcávání

zdí, kdo dostříkne nejníž, je buzna a pořádná, teď si změříme šulíny, je zakázáno vytahovat si kůžičku, abyste si ho protáhli, ohledávání šulínů se uskutečňovalo na schodech k Celestinově tiskárně, Smraďoch Bejk byl zarostlá fabrika a Zuca si kvůli tomu neodpustil různé poněkud hanlivé komentáře, a potom Zuca objevil dražby oblečení z druhé ruky.“ Mister DeLuxe svraštil obočí. „Ty dražby,“ vysvětlil Austin, „byly mimořádně navštěvované, přicházela spousta žen z jiných čtvrtí, zaplňovaly starý sál a tam se o ně Zuca otíral, to bylo jeho největší potěšení, opravdová zběsilost. Chlapec Zucu doprovázel, pozoroval jeho zručnost, nejprve se Zuca na ženy přilepil, čímž vyzkoušel, jestli dají, jak říkal, když některá ucukla, našel si jinou, potom přiložil ruce a nevím, co ještě. Jednou jedna ženská ztropila skandál, nějaký chlap popadl Zucu za krk, levačkou ho nadzvedl ze země a pravačkou mu uštědřil aspoň deset facek, krev Zucovi vyhrkla z nosu i úst, utekl a rukama si přitom zakrýval oči, chlapec tomu všemu přihlížel, nikdy víc už se na Zucu nepodíval jako dřív, Zuca se přestal objevovat před kostelními dveřmi a parta začala fungovat

bez něj, jednoho dne Zuca utekl z domova, víckrát se neukázal, a to je prozatím vše, co se Zucy týče.“ Mister DeLuxe se krátce zamyslel. „Měl jsem jednoho přítele,“ řekl znenadání, „a ten se zčistajasna zbláznil a utekl. Byl to velmi vyrovnaný muž, vzpomínám si, že byl vynikajícím hráčem kulečníku, zúčastnil se i šampionátů, jeho specializací byla trojmantinelová hra, věnoval se kulečníku, aby zhubl, neustále cvičil, poněvadž žil usedlým způsobem života, v trojmantinelové hře se stal pojmem, jednoho dne, nevím, co mu přelítlo přes nos, utekl do Latinské Ameriky na nákladní lodi. Ale co má ten Zuca společného s případem?“ „Vliv,“ řekl Austin. „Během krátkého časového úseku byl Zuca v chlapcově existenci alfou i omegou, bohem i hadrovým panákem.“ „Není nic závratnějšího a oslnivějšího než pád nějakého mýtu,“ pravil Mister DeLuxe. Austin hlavou přitakal. „To má na mysli i Molero,“ řekl, „ačkoliv se na straně sedmdesát pět dosti baví podružnými detaily, příliš nepodstatnými, než aby v kontextu nabyly nějakého významu.“ Chvíli bylo ticho. „Molero klade důraz na ten výjev z dražby,“ naléhal Austin, „nazývá

ho rytinou na sítnici, poněkud rozostřenou fotografií v podvědomí, dalším záchvěvem země ve vnitřním chaosu, tvrdí on a baví se tím vytvářením metafor.“ „Domnívám se,“ pronesl Mister DeLuxe, „že my všichni, já, vy, Molero, jsme měli svého Zucu, více či méně Zucovského.“ Austin si zapálil cigaretu. „To je pronikavá myšlenka, Mistere DeLuxe,“ řekl. „Já sám jsem byl Zucou pro svého bratrance,“ pravil Mister DeLuxe, „poté, co jsem mu uštědřil výprask kvůli tomu močení do bot. Byl jsem Zuca, pochopitelně jen v jistém ohledu, rozumíte, co tím míním, Austine?“ „Naprosto, Mistere DeLuxe, Zuca je ten, kým chceme být, nebo kým si myslíme, že chceme být.“ „Je zřejmé,“ pravil Mister DeLuxe, „že se Zucové rodí a umírají kvůli malichernostem, které by byly dětinské, kdyby neodhalovaly něco podstatného, náhoda tu je, aby všechno uvedla na pravé místo. Teď si vzpomínám na svého Zucu, to mi bylo dvanáct let, přestal jím být, poněvadž se dal do breku, když si do třpytivého zipu u kaťat skřípl kůžičku varlat. Marcus Antonius mého dětství řval jako telátko odstavené od struku.“ Mister DeLuxe se na chvilku odmlčel. „Tohle

všechno pouze znamená, že to vše je jenom to, co to je. Stejně bych chtěl vědět, jaký byl asi Molerův Zuca."

„Když se tak dívám, jak se smráká," pravil Mister DeLuxe, „vzpomínám, na co jsem vzpomínal, poslouchám vaše řeči, Austine, přemýšlím nad Molerem a nad chlapcem, představuji si toho Leduca, jak odbrzďuje kolečkové křeslo, usmívám se nad Zucovými nezbednostmi, dávám pozor na vyzvánění příslušných míst, dělám si starosti se svým nejmladším synovcem, který myslí jen na kvílení elektrických kytar, a teď když mi ten blbec můj doktor zakázal kouřit, nedokážu se, Austine, zbavit jakéhosi těžko definovatelného pocitu toho, co někteří taškáři nazývají absurdnem, přestože se již ví, že existují stavy ducha, jež nikam nevedou."

„Velkými písmeny," řekl Austin, „rovněž tužkou, Molero napsal: jak praví Flaubert, paní Bovaryová jsem já." „Hm," zamumlal Mister DeLuxe, „tohle vídám napsané všude, Flaubert a paní Bovaryová už vstoupili do mytologie citování." „Domnívám se, že Molero tím chtěl říct," pravil Austin, „že

všechno, co vytváříme, je jenom to, co jsme, tuhle poznámku udělal tužkou na straně sto dvacet dva, když rozebíral chlapcovo básnické dílo, silně ovlivněné vším, co jsme dosud zmínili, a ještě mnohem víc tím, k čemu teprve dojdeme. Chlapcova kniha se jmenuje Angel Face, jeden vcelku bystrý i poměrně hloubavý kritik v tom podle Molera viděl naivní, avšak upřímný projev vzdoru proti vyumělkovanému světu, kosmetickým přípravkům, afektovaným pózám, obálkám módních časopisů a všemu ostatnímu. Druhá část knihy se překvapivě jmenuje Maquillage, což, zdá se, do jisté míry, svědčí ve prospěch interpretace zmíněného kritika, který knihu nazývá, cituji, tím nejintimnějším lyrickým výronem za posledních pět let. Domnívám se, že Molero nebyl s tou svou poznámkou daleko od pravdy.“ Chvíli bylo ticho. „Angel Face jsem já,“ pravil Austin a díval se přitom na Mistera DeLuxe, „i když tématem Angel Face je ženská tvář, tesaná kousek po kousku, stránku po stránce, na straně tři kontura obličeje, na straně čtyři kresba úst, na straně pět křivka obočí, na straně šest oči, a takhle až do konce, přičemž

druhá část je věnována malování obličeje a patetické masce, kterou na něm vytvářejí slzy, a celá kniha končí palčivou vizí míšení barev.“ Chvíli bylo ticho. „Já, kdybych byl ženská,“ pronesl náhle Mister DeLuxe, „tak se nemaluju.“

„Molero mění tón,“ řekl Austin, „když se jako bumerang vrací do chlapcova dětství, kde podle něj, navzdory všemu, tkví jádro problému. Molero procházel čtvrtí, vyhraboval ze zapomnění události i věty, odměňoval tady a tamhle, naslouchal bezprostředním příběhům a se zapnutým diktafonem přemáhal ostych, dělám něco jako román o chlapcově životě, do zprávy vše přepisoval, používal vlastní jazyk s parafou, snažil se, jak říká, chytit rybu ještě živou, hodně lidí mhouřilo oči, jak namáhalo paměť, tamhle ten si dobře pamatuje, co se stalo, všechno viděl, kdo ví, nechť poví.“

„Máme tu bandu povalečů zvanou Zpátky ni krok,“ řekl Austin, „kteří už dřív byli Úderníky a Roquetisty, a později z nich budou Sertoriové. Chlapec je vídal, jak se potulují po ulicích sem a tam, pohupují

tělem, do oken švadlenek dělají neurčitě obscénní gesta, domlouvají se na debužírkách, provokují kolemjdoucí, diskutují, tu a tam padne nějaký políček, sní se sendviče se šunkou, vypijí se dvě tři sklenky červeného, táhne se nocí po vykřičených domech, pod hvězdami a vzdálenou lunou se vyprávějí nové příhody, v nazelenalém světle plynových lamp se hraje čára, v poklidu spící čtvrti se pohybují poslední přízraky každého dne. Molero je vyjmenovává: Páka, to byl kápo, který kšeftoval se vším, od švýcarských hodinek po camelky nebo Lucky Strike, a jehož oblíbenou kratochvílí bylo rozdávat ořecháče, klouby prstů mlátil do hlavy tomuhle a tamtomu, oblíbil si hlavně ty nejmenší, aby se jim zocelily lebečky, říkával. Učesánek Gil žil z ženských, každý den se kvůli tomu pouštěl do křížku s matkou, věčně si pohazoval mincí, jako George Raft ve Zjizvené tváři, usuzuje Molero. Neštovičník neměl neštovice, jak by se dalo předpokládat, ale měl nějakou kožní nemoc a hrozně se škrábal, občas ho ostatní drbali na zádech, protože tam on nedosáhl. Lucas Plameňák vyhrával všechny soutěže v tangu v zábavních spolcích, ot-

ce měl ve starobinci a levou nohou dokázal stokrát čutnout do balonu, aniž mu spadl na zem. Metrpůl nevypadal ani na to, že by měřil metr a půl, rostl do stran, ne do výšky. Tonda Aréna nosil sombrero, mluvil o býčích zápasech, které nikdy neviděl, neviděl nikdy žádný, u dveří kostelů prodával obrázky svatých, a pro případné zkažené turisty taky pornografické fotografie, to vše za provizi, výrobce byl jeden a tentýž. Souchotin měl velice osobitý výraz, když se mu něco líbilo, říkal, že je to rachmaninovské, to je rachmaninovské, a když přišel podzim, krev z něho tekla proudem. Jejich heslo bylo, jdi mi z cesty a neotravuj, předtím, za časů Úderníků, měli, mám ho tady mezi nohama, ale není pro tebe, potulovali se po ulicích sem a tam, zastavili se na jednom rohu, pak na jiném, jednoho dne se z nich stali Sertoriové, chodili v černých košilích a s blýskavým páskem, kupovali si desky s vojenskými pochody a pouštěli si je na huhňavém gramofonu Miqueliny Fortesové, založili Ligu přátel Falangy, sídlo měli u Galicijce v obchodě s uhlím, vždycky se z ničeho nic zeptali, máš něco proti Falanze? Číňan, jenž prodával kravaty, jen

zavrtěl hlavou, Metronom, který už šest let hledal zaměstnání, říkal, že Falanga je úplně super, Páka tedy na to, jestli nemáš nic proti Falanze, tak něco naval, drobák sem, drobák tam, Číňan dal občas kravatu, pak se ta kravata objevila na černé košili Učesánka Gila, nikdo se nikdy nedozvěděl, jak se peníze dostanou k Falanze, nebo k jaké vlastně Falanze, té místní, nebo tamté, a co to ta Falanga, když se to vezme kolem a kolem, vůbec je, ptal se potajmu Pavoučisko, oni to také nevysvětlovali, říkali Falanga a to bylo všechno, posléze začali dělat tombolu, aby pomohli Falanze, nechali vytisknout lístky v Celestinově tiskárně, který byl pro Falangu a musel pomoci, Celestino prohlásil, že jeho falanga jsou vlastní žena a děti, Učesánek Gil pravil, že takhle mluví bolševici, nakonec se dohodli, dávali Celestinovi tři lístky za týden, třeba něco vyhraje, v tombole měli hedvábnou košili, bidet s pozlacenými arabeskami, obrovský flakon tužidla na vlasy značky Ramón Navarro, kompletní sbírku novin Gazeta do Fado, rybí caldeiradu pro tři v podniku U Nasycených, potom docházelo k výměnám, Miquelina, které vyšla sbírka novin, je vyměnila

s Raulem Cetkařem, jemuž vyšel bidet, caldeirada pro tři připadla dědu Bručounovi, který ji chtěl sníst sám, dostal mrtvici a byl na umření, do špitálu ho odvezl Knírek Kartáč z krámku s deštníky, kam se chodilo v případě jakýchkoli komplikací, od bolestí břicha po obzvlášť naléhavou potřebu peněz, Knírek Kartáč byl proti vládě, vypadal stále naštvaně a měl zarudlý obličej, život trávil tím, že ve své dodávečce, která se každou chvilku musela rozpadnout, vozil lidi do nemocnice, těhotné ženy, chudokrevné děti, bláznivého Césara, když dostal záchvat, skoro slepou Marii Mazlovou, děda Bručouna, který se přejídal, jinak prodával deštníky a taky kuličky, ty nakonec vždycky rozdal mezi děti, chlapec tak nashromáždil hezkou sbírku, měl mráčkovku, antimráčkovku, měsíčanku, světovku, antisvětovku, kuličku v barvách národní vlajky, korzára, bouřkovku, vlnovku, duhovku, papeže, zkrátka ty nejkrásnější a nejobávanější vytlačovatele prostých, levných a pokorných kuliček, jež měly šedavý odstín a vyráběly se sériově. Sertoriové střežili ulici, usrkávali víno a pojídali šunkové sendviče, když potkali Pimentela, což byl tajný z Legie,

který toho o korporativismu věděl spoustu, zdravili ho zdviženou pravicí, lidem říkali, zítra půjdete do Španělské války a pozítří už žádná válka nebude, pak zemřel Souchotin, přišel jeho poslední podzim, Sertoriové se šli zeptat Celestina, jak se správně píše rachmaninovský, se Souchotinem jel na dvoukoláku květinový věnec s nápisem Sertoriové jsou s tebou, s rachmaninovským pozdravem. Ale Sertoriy se stali až později."

„Bandu těch, kteří bývali Úderníky a Roquetisty, pozoroval zdálky, kolemjdoucí zdravil pokývnutím hlavy, chlapce se každý den ptal, jak se daří mamince, na ulici kupoval suroviny, z kterých si sám doma vařil, pokaždé, když dostal nazpátek, poděkoval, jinak byl ve svých teniskách mlčenlivý, puky na krémových kalhotech měl vždycky vzorně vyžehlené, ať bylo léto, nebo zima, nosil švihácké, velmi moderní brýle bez obroučeк, skla byla mírně namodralá, a když na ně z jistého úhlu dopadalo světlo, házela hvězdičky," řekl Austin při listování zprávou, „mluvím o Angelovi s foukací harmonikou, synovi Knírka Kartáče, toho,

co byl proti vládě, byl vězněn na rozličných místech, dokonce i v pevnosti Torre do Bugio, postavené kdesi uprostřed moře, mluvil o nedostatku špitálů a škol, pomáhal těm nejchudším a mluvil s majiteli domů o opravách, ke kterým nikdy nedošlo, mluvil o špatné hygieně a o špatném školství, začal říkat to nejhorší i o vládě, pak si pro něj do čtvrti přišli tajní a odvezli ho, Angelo se staral o krámek někdy celé měsíce, než se táta vrátil, pak si vždy vzal dřevěnou stoličku a posadil se, velmi opatrně, aby si neporušil puky u kalhot, u dveří krámku, z kapsy vytáhl harmoniku a zpaměti spustil všechna tanga, švadlenky přistupovaly k oknům a poslouchaly Pro tebe se celý soužím, drobotina ho obestupovala a žadonila o písničky, hej, Angelo, zahraj tu, jak je takhle tatatataritata, hej, Angelo, zahraj národní hymnu, chlapec nikdy nic nežádal, ale poslouchal všecko, harmonika připomínala celý orchestr, vyluzovala všechny tóny a neuvěřitelně trylků, dokud Angelo neřekl finiš, z harmoniky pak vyklepal sliny, schoval ji do kapsy, pomohl otci stáhnout rolety a společně odcházeli domů o jeden blok výše, Angelo večer nikdy nechodil ven, jen

za nejteplejších nocí, někdy už dost pozdě, zatímco Zpátky ni krok hráli čáru ve svitu plynových lamp, s lunou nad hlavou a strážníkem, jenž hlídkoval s rukama za zády, zaznívaly z Angelova otevřeného okna zvuky harmoniky, algarvijské corridinho, Alexandrinské fado, La Cumparsita, andaluská Malagueña, Varšavský koncert, Dotek ticha."

„Všechno tohle pozoruhodné názvosloví," pronesl Mister DeLuxe, postavil se, obešel psací stůl a zase si sedl, „předpokládám, souvisí s místními mýty." „Zajisté," řekl Austin, „Roquete, například, byl fotbalový brankář, který lítal od jednoho rohu branky k druhému, chytnul všechno, dokonce i penalty, kdo ví, nechť poví, jak se mu osamocení útočníci zjevovali pět metrů před bránou, posílali míč k tyči, on natáhl ruku, chytil míč, smál se a začal se párátkem šťourat v zubech." „Chápu, chápu," pronesl Mister DeLuxe a pokyvoval přitom hlavou.

„O Angelovi se vyprávěly příběhy," řekl Austin a zapálil si cigaretu, „že byl, když

užijeme výraz, o němž Molero tvrdí, že jej sebral z věrohodného zdroje, jak stvořený někoho pořádně zlinýrovat. Že jednou, tohle vyprávěl Zeferino Hrudka z Alicante, a Číňan, který prodával kravaty, přitakával hlavou, Angelo procházel po Mořeplavcově náměstí a tam si s ním začali tři cikáni, takoví ti, co prodávají látky na obleky, jejda, povídal Zeferino, to si ani nepřejte vědět, jeden cikán vytáhl vystřelovací nůž, Angelo mu ho vrazil do dírky přesně tam, kde záda přestávají mít své ctnostné jméno, a to všechno dřív, než bys řekl švec, druhému cikánovi zakroutil rukou tak, až v ní zakřupalo, Pekárek, který ho občas vídá, tvrdí, že mu ta ruka zůstala naruby už napořád, mohl by s ní u policie řídit provoz, třetímu cikánovi dal takovou hlavičku do čela, že ten už bude šilhat do konce života, ještě v rakvi se bude dívat na špičku svého nosu.“ Mister DeLuxe se usmíval. „Kult nesouladu se pěstoval tak trochu vždy a všude,“ pronesl, „to se již táhne od nepaměti.“ „Zeferino povídal,“ pokračoval Austin, „že všechno se odehrálo dřív, než bys řekl švec, ani si pořádně nejsem jistý, jak se to vlastně všechno přihodilo, říkal přihlížejícím, kteří

si žádali detaily, tak se na to podívejme, nechte mě, ať si to srovnám v palici, to je škoda, že to znovu nejde přehrát v zpomaleném záběru, nuže dobrá, jeden z cikánů se hezky prolítnul vzduchem, než dopadl, letěl druhý za ním, skoro se srazili ve výšce pěti metrů, mám dojem, že než přistáli na zemi, už zase letěli, ale to si nejsem úplně jistý, na co si vzpomínám dobře, je hlavička o asfalt jak při skoku z prkna, nádherný výkon, díval jsem se a všechno to najednou skončilo dřív, než bys řekl švec, zůstala mi jenom ta představa, na víc nebyl čas. Zeferino se znovu a znovu zaručoval, že nikdy nic podobného neviděl, a přihlížející poslouchali a přáli si další podrobnosti, ještě si vzpomněl na cikána, který utíkal přes náměstí s kudlou vraženou hezky mezi půlky, a potom se sýrař Paulino, který v tu chvíli přišel ke dveřím krámku, zeptal, co to má znamenat s tím chlápkem, co tak divně běžel?, Zeferino povídal, že by se to mělo přehrát v zpomaleném záběru, nemám pravdu, Číňane?, a Číňan hlavou přitakal."

„Připlula jedna eskadra," pravil Austin, „a ti, kterým se pro to jejich come on sem,

come on tam říkalo kamoňáci, obsadili město. Celé ho svými stejnokroji přebarvili na bílo. Pár z nich se pustilo po ulici nahoru, prošli kolem Zpátky ni krok, ti si na důkaz opovržení odplivli na zem, Zuca šel za nimi s nataženou rukou, palec třel o ukazováček, hej, kamoňáku, money, money, jeden kamoňák vyhodil hrst mincí do vzduchu a místní drobotina se o ně porvala.“ „Tyto výpravy do neznámých čtvrtí otvírají bránu k novým světům,“ vložil se do řeči Mister DeLuxe. „Podnikl jsem dvě nebo tři podobné a vyšly z toho znamenité fotografie.“ Austin se pousmál. „Takže,“ pravil, „kamoňáci stoupali dále po ulici, zastavili se před Angelem, který zrovna seděl na své dřevěné stolici a zkoušel něco na harmonice, jeden se přiblížil a řekl girls, a rukou předvedl patřičný pohyb, we want girls, Angelo řekl, girl je tvoje matinka, rozumíš tomu, nebo ti to mám vysvětlit?, správně, tvoje matinka, kamoňák se zasmál na ostatní, jeden z nich vystoupil a předvedl pár kroků à la Fred Astaire, kdo ví, nechť poví, a najednou se Angelo, ledva si do kapsy schoval brýle s harmonikou, do kamoňáků pustil, jednoho vyslal do Ventu-

rova obchodu s nábytkem, druhý dopadl na jedno z křesílek holičství Hollywood, přesně na Pimentela, kterého zrovna holil Joaquim Břitvička, třetí se zanořil do lavoru s prádlem Miqueliny Fortesové, další byl rovněž expedován do Venturova obchodu, cestou se srazil s tím prvním, který se právě vracel, a oba se rozplácli v manželské posteli, Angelo do toho jde nohama, rukama, hlavou, a kamoňáci prolétávají všemi dveřmi, úspěšně osidlují nová bydliště, Zuca později řekne, že Ricardito mezi ohněm a bandity, jeho film číslo jedna, nebyl proti tomuhle nic. V jednu chvíli, jak kamoňáci, stoicky mizeli a zase se objevovali, začali ulicí stoupat Zpátky ni krok, kteří se do toho vosího hnízda vložili, to Páka řekl, přišel čas, Pekárek tuhle historickou větu zaslechl a později ji šířil dále, nikdy se nezjistilo, o jakém čase že to Páka mluvil, taky se nikdy nepřišlo na to, zda hodlali pomoct Angelovi, který ostatně podle Molera, kdo ví, nechť poví, jestli něco potřeboval, tak to v žádném případě nebyla pomoc, nebo kamoňákům, anebo zda je chtěli od sebe odtrhnout, prostě Angelo se pustil i do Zpátky ni krok, Učesánek Gil udělal ve vzduchu

Toto je pouze náhled elektronické knihy.
Zakoupení její plné verze je možné v
elektronickém obchodě společnosti eReading.